Regionalt
Skogsprogram

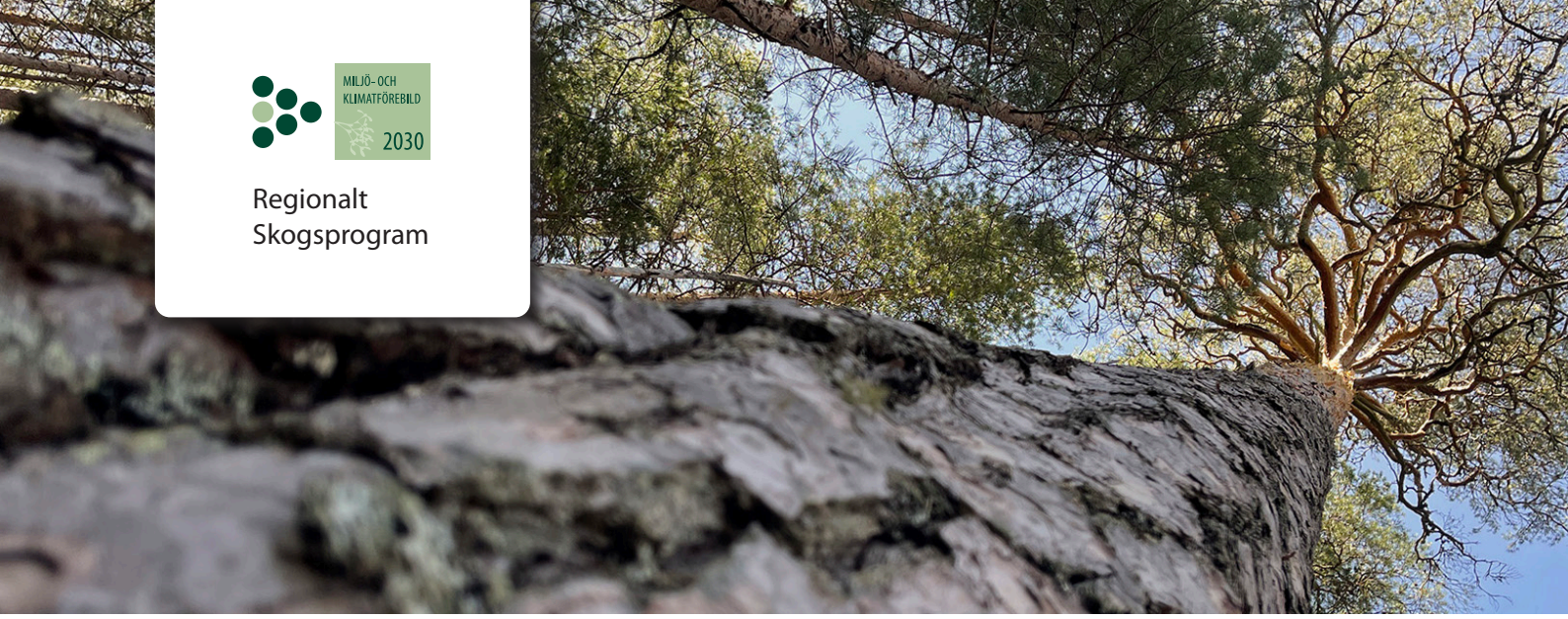

Västmanlands skogar

Dialogmöte inom skogsprogrammet, Västerås slott 17 februari 2023

Skogen i Västmanland betyder mycket för oss som bor och verkar i länet. Den ger arbetstillfällen och är en viktig inkomstkälla för många markägare. Skogen är också viktig för turistnäringen som i sin tur bidrar till länets landsbygdsutveckling. För några är skogen en plats för idrott, motion eller jakt och för många betyder skog vila och återhämtning. Skogen har också en viktig roll i klimatomställningen. 2018 fattade regeringen beslut om ett nationellt skogsprogram. Samtidigt beslutade Västmanlands miljö- och klimatråd att ta fram en regional skogsstrategi. Syftet med strategin är att tydliggöra hur aktörer med olika kopplingar inom skogens värdekedja tillsammans kan arbeta för att nå målen i det nationella skogsprogrammet. Seminariet *Västmanlands skogar* är en del i det arbetet.

Samlade aktörer

Dialogmötet lockade representanter från hela bredden av brukare och nyttjare av skogen. Här fick markägare och markägarorganisationer, turistföretag, ideella organisationer, akademi, myndigheter, tjänstepersoner och kommunpolitiker tillfälle att lyssna på föredrag och möjlighet att samtala.

Landshövdingen inledde

Johan Sterte, landshövding och ordförande i Västmanlands miljö- och klimatråd, inledde seminariet. Landshövdingen äger själv några hektar skog i Småland och han reflekterade från sitt skogsbrukarperspektiv via skogsekonomin och behovet att vårda och sköta naturen.

Skogsprogrammet just nu

Det huvudskliga arbetet inom skogsprogrammet kommer närmast att ske i de fyra fokusgrupperna.

De fyra fokusgrupperna är:

1. Hållbar utveckling av skogsbruket med ökad klimatnytta.
2. Mångbruk av skog för fler jobb och ökad tillväxt.
3. Innovation och förädling av skogsråvaror.
4. Ett kunskapskliv för ett hållbart brukande och bevarande av skogen.

Här är några exempel på vad fokusgrupperna planera att genomföra under 2023:

- exkursion i Hjälmarlandskapets lövmiljöer
- exkursion i Tiveden för att studera hyggesfria metoder
- ta fram handlingsplan för mångbruk
- pilotprojekt - löv
- öka allmänhetens kunskap om skog och skogsbruk
- skapa demoytor för allmänheten

Västmanland och EU

EU-parlamentarikern Emma Wiesner stod för ett mycket uppskattat föredrag med rubriken *Skogspolitik i förändring*. Fördraget handlade bland annat om att det finns många direktiv, förordningar och strategier inom EU som vi i Sverige måste förhålla oss till. Grunden i vår svenska lagstiftning är markägaransvaret där skogsägaren själv bestämmer hur skogen ska skötas. Bland deltagarna fanns det delade meningar om var Sveriges kompetens att sköta skogarna står i relation till EUs olika strategier. En av kommentarerna var att *"Sverige är jättebra på att sköta effektiva skogliga odlingssystem med produktion av industriråvara, men vi är jättedåliga på att bevara den biologiska mångfalden".*

Panelen

Dialogmötet avslutades med en paneldiskussion. Panelen bestod av Thomas Claesson, Mellanskog Västmanland och skogsägare, Jonas Landolsi, turismföretagare och Karl-Erik Johansson, Skinnskattebergs kommun. Moderator var Johan Wretenberg från Länsstyrelsen. I paneldiskussionen lyftes flera aspekter av skogen värde.

Skogens mångnytta

Skogens mångnytta handlar om att fånga värdeaspekter inom alla dimensioner av hållbarhet. Det handlar även om att visa på synergierna mellan dimensionerna och inte förutsätta att de är varandras motsatser. Skogens mångnytta kan bäst tas tillvara när det samtidigt finns en mångfald bland de inblandade.

Skogens allmännytta och närnytta

Skogens allmännytta innebär att man fokuserar på de generella nyttorna. Det kan till exempel vara som ekosystemtjänster och kolsänkor. Skogens närnytta handlar om mer specifikt nationella och regionala värden. Till det kan vi räkna ekonomiska och sociala aspekter.

Konflikten

Panelen tog även upp konflikten inom skogsdebatten. Här menar de att olika nivåer kan skönjas: EU, det svenska skogsbrukets och allmänhetens. En föreslagen väg för att närma sig varandra är att utbilda skogsägare inom till exempel kontinuitets-skogsbruk samtidigt som rätten att sköta sin skog enligt egna behov och förutsättningar värnas.

Kunskapsspridning och samverkan

En enig panel menade att det är viktigt att sprida kunskap och information kring skog och skogsbruk. Det ökar möjligheten till att kunna föra dialog. Man poängterade vikten av att informationen ska vara evidensbaserad och saklig.

Ett sätt att nå ut till framförallt allmänheten är via naturturismföretag och naturentreprenörer. De möter ofta människor som vill veta mer om naturen. Det innebär även att de som guidar själva ständigt vill höja sin egen kunskapsnivå i frågan. Här identifierade panelen och seminariedeltagarna en möjlighet för forskning och att hitta vägar till ömsesidig nytta genom samverkan.

Röster från dagen

"Jag uppskattade verkligen den bredd som deltagarna representerade. Det är otroligt utvecklande att träffa så många och det är värdefullt för mig att höra andras vinklingar. Det är ju viktigt att vi alla kan samsas och trivas i skogen. Det kändes också värdefullt att det fanns representanter med från EU. Jag tänker att det var bra att få känna ett det inte är så exotiskt det de pratar om i Bryssel. Om jag fick önska så skulle jag gärna se fler liknande möten. Det är värdefullare än man tror att få kontakter och ansikten på dem. Och jag skulle gärna se att vi kunde träffas kring en lägereld i skogen nästa gång!"

Jonas Landolsi
Jonas Vildmark Buschcraftcenter

"Ett bra möte! En extra krydda var att lyssna på Emma Wiesner och höra reaktionerna på det hon sa. Det gav en inblick i vad som sker på en högre nivå. Det som är bra med det regional skogsprogrammet är de samtal vi har och att vi på så vis får allas perspektiv under bra former för samverkan. Vi gör det här tillsammans!"

Jenny Stendahl
Distriktschef Skogsstyrelsen

"För det första är det väldigt trevligt att träffas. Skogsprogrammet som nu har hållit på ett tag har tagit sig och landat bra. Jag upplever att Västmanland har kommit lite längre med frågorna än många andra län. Det är en bra balans bland deltagarna och alla får komma till tals. Min målbild är att det här arbetet kan fortsätt även om själva skogsprogrammet tar slut. Jag ser gärna att det blir fler träffar och studiebesök och då gärna ute i skog och mark. Ni är hjärtligt välkomna till Forsby Gård."

Carl Schartau
Östra Svealands Jordägareförening

"Det är bra ett vi träffas, att vi lär känna varandra och får möjlighet att prata om alternativen för skogen. Jag ser gärna att det blir fler möten och kanske i kombination med olika studiebesök. Det kan vara bra att tillsammans se vad som görs på annat håll."

Anne Halldin
Naturskyddsföreningen

Arbetet med skogsprogrammet i Västmanlands län leds av följande aktörer:

Länsstyrelsen Västmanlands län · Region Västmanland · LRF Mälardalen · SLU · Skogsstyrelsen · Sveaskog · Mellanskog

Foto: Magnus Nystedt, LRF och Ulrika Mogren, Länsstyrelsen